

gang Reitherman må hjælpeløst bruge en klodset og mekanisk klipning. I det hele taget er der noget primitivt over teknikken, som vidner om de enormt øgede produktionsomkostninger. Mindst to optagelser (elefanternes march og slangens fald fra træet) gentages uden nogen forandringer. Det mindes man ikke at have set før i en Disney-film.

Som sagt er der beklageligvis ikke nogen drømmesekvenser. Det kan tilføjes, at der heller ikke er nogen af de store ekspressionistiske skrækvisioner, som Disneys tegnere tidligere har udført så blændende. Tigere kunne ellers give anledning til dette, men end ikke det afsluttende opgør med den kan måle sig med f. eks. hekse-scenerne i »Snehvide« eller uvejret i »Dumbo«. Grunden til denne sørgelige mangel er naturligvis den hysteriske kampagne, som velmenende og »pædagogiske« kritikere i tidens løb har ført mod Disneys uhygge-scener. Resultatet er en tamhed, som absolut intet barn kan tage skade af, og som næppe kan give nogen – voksen eller barn – samme oplevelse som flere af de ovennævnte højdepunkter. Disneys tidligere præstationer berettiger nu engang til at anlægge en meget kritisk målestok. For at undgå enhver misforståelse skal det imidlertid understreges, at filmen med sin abefest (kun i bogstavelig betydning!) og sin komisk-listige slange er charmerende underholdning, der virker opmuntrende i en fortænt »Weekend«-tidsalder. Tilmed svækkes »Junglebogen« ikke væsentligt af Disneys achilles-hæl – hans manglende evne til at tegne almindelige mennesker – for drenge og især den brunøjede glansbilled-skønhed til sidst er skildret med ironisk distance.

Den danske eftersynkronisering er måske ikke på højde med originalen, men Ulrik Neumanns slangestemme og Kjeld Jacobsen som tigreren kan man dårligt forestille sig bedre, selv om netop George Sanders' Shere Khan blev rost i England.

Frederik G. Jungersen.

Reflections in a Golden Eye (Glimt i et gyldent Øje) USA 1967

Prod.: Warner Bros./Seven Arts, Ray Stark, C. O. Erickson, Milton Feldman, Mario del Papa. Instr.: John Huston/ass.: Vana Caruso. Manus.: Chapman Mortimer, Gladys Hill. Forlæg: Carson McCullers' roman af samme navn. Foto: Aldo Tonti (t-c/Panavision). Klip: Russell Lloyd. Musik: Toshiro Mayuzumi. Ark.: Bruno Avesani. Medv.: Marlon Brando, Elizabeth Taylor, Brian Keith, Julie Harris, Zorro David, Irvin Dugan, Robert Forster, Fay Sparks, Gordon Mitchell, Douglas Stark, Al Muloch, Ted Benides, John Callaghan. Prem.: Imperial 24. 10. 1968. Udl.: Warner/Constantin. Længde: 109 min., 3005 m, gul.

I sin artikel om filmkritikken i »Kosmorama 83« for et år siden skrev Søren Kjærup, at en af »Cahiers«-kritikkens uhyrligheder, den såkaldte politique des auteurs-teori, blev forladt allerede i 1961. Ganske vist tilføjede han perfid, at den herhjemme overlevede i det gamle »Kosmorama« bl. a. i mine anmeldelser. Jeg synes nu, at teorien, hvis man kan bruge så krævende et udtryk om denne tommelfingerregel-æstetik, lever i bedste vel-

Elizabeth Taylor beundres i Hustons »Reflections in a Golden Eye«.

gående den dag i dag. Hvorledes skal man ellers forklare mange anmelderes umådeligt venlige modtagelse af mislykkede film fra de kårne heltes hånd og deres affærdigende behandling af film, som er skabt af de detroniserede storheder. Sagligheden har ikke gode kår i den hjemlige filmkritik for tiden, og hvorfor skulle den også have det i filmkritikken, når den ikke har det andre steder, men den missionerende og filmpolitiserende kritik bliver af og til helt hovedløs. Når man f. eks. omhyggeligt finder frem til de næsten usporlige tegn på Premingers talent i den næsten konsekvent dårlige »Hurry Sundown« og til gengæld med fryd noterer sig alle tegn på John Hustons afmagt i den næsten konsekvent gode »Glimt i et gyldent øje«.

John Huston er *out* – det har man vedtaget i kritikersammenslutningen. Han betragtes vist nok som en gammel krukke, der er blevet helt katolsk i hovedet ved at blive inficeret af europæisk intellektualisme. Nogle ville dog gå med til, at »Fanget i natten« slet ikke var så uinteressant, men det var nok et uheld. Om »Glimt i et gyldent øje« kunne man atter blive enige. Den er dog utålelig. Hvad skal man så stille op, når man selv var meget fængslet af den, og synes, at det er en meget vellykket filmatisering af Carson McCullers lille roman. Det er naturligvis rigtigt, at historien præsenterer os for en række sydstatsneurotikere og deres selvskabte problemer i et betændt melodrama, og det er måske en smagssag, om man føler sig frastødt eller ej.

Jeg synes, at Huston i sin iscenesættelse for det første etablerer det lukkede militærmilieu med dets sæt af spille- og leveregler på en måde som lukker os ind i denne verden. Han lader os få en mulighed for at san-

se omgivelserne uden at forfalde til de alt for demonstrative opvisninger i sydstatsforfald og kasernelummerhed. For det andet forekommer det mig, at han får anbragt hovedpersonerne præcist i et mønster. Ingen af personerne kan fjernes uden at helheden vil gå itu. Alle er de projektioner af seksualiteten. Det er kønsdriften, der fører dramaets personer frem mod deres individuelle skæbne. Den er blevet det altdominerende element i deres tilværelse, det, der bestemmer dem i deres forhold til sig selv og i deres forhold til andre mennesker. Det forekommer mig, at manuskriptet (af Chapman Mortimer og Gladys Hill) foruden at følge Carson McCullers' roman ret nøje, klart og præcist fremlægger det grundlæggende tema igennem personernes optræden, og at det heldigt har undgået det skematiske og det hysteriske, der naturligvis hele tiden lurer under overfladen. Og det forekommer mig, at John Hustons iscenesættelse er præget i endog meget høj grad af sensibilitet over for nuancerne i dramaet. Jeg synes, at Huston netop i kraft af alle iscenesættelsens elementer, i kraft af det bløde, skumringsfyldte lys, det intenst iagttagende kamera, og i kraft af det næsten hele tiden kraftfulde og temperamentsrøbene spil fastholder vor interesse for disse mennesker, fanget i natten af deres drifter, deres had, kærlighed, foragt, og smertelige længsel efter et liv, der er anderledes end det, de lever.

Jeg nærer ingen illusion om, at jeg kan ændre indstillingen til Huston hos dem, der har afskrevet ham, men jeg tror ikke, at det er fornuftigt at afskrive ham. Han er måske ingen auteur i de ubønhørlige teoretikers øjne, men han er en instruktør, der stadig af og til laver nogle fremragende film.

Ib Monty.